

“Eesti maaelu arengukava 2007–2013” muudatusettepanekud

Peatükk	5.2 “Kõiki või mitut meedet käsitlevad nõuded”
Muudatus	<p>Punktis “Põhilised nõuded tunnustatud tootjarühmale” (lk. 91) toodud nõuete loetelu neljas ja viies alapunkt sõnastatakse muudatuse tulemusel järgmiselt:</p> <p>Põhilised nõuded tunnustatud tootjarühmale /.../</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tootjarühma minimaalne aastane müügitulu liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud toodete ühisest turustamisest on 32 000 eurot. • Piima ja teravilja ning õlikultuuride tootmisega (v. a toidukvaliteedikava rakendamise korral) tegeleva tootjarühma minimaalne aastane müügitulu liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete ja nende töötlemisel saadud toodete ühisest turustamisest on 319 558 eurot.
Põhjus	<p>Tootjarühmadesse koondumine on paremini edenenud traditsioonilisi tooteid nagu piim või teravili tootvate põllumajandustootjate hulgas. Väiksemaid tootjaid või nišitootjaid koondavate tootjarühmade puhul on tootmismahdade ja sissetulekute väiksusest või tootmise spetsiifilisusest tulenevalt sageli keeruline tunnustamise eelselt suurte müügitulude saavutamine, mis ei ole võimaldanud neil täita tunnustamise nõudeid. Selle tulemusel ei ole taolistel tootjarühmadel tekkinud ka võimalust tootjarühmadele suunatud toetuste taotlemiseks, mis võiksid samas aidata nende majandustegevust edendada. Seega on vajalik lihtsustada alles arenevate ja väiksemate tootmismahodega valdkondade tootjarühmade tunnustamise nõudeid ja võimaldada neile kergemat ligipääsu toetustele, mis võiksid nende valdkondade arengule kaasa aidata.</p>
Mõju	<p>Muudatuse tulemusel lihtsustub tootjarühmade teke väiksemate tootmismahodega ja nišitoodete valdkondades, mille tulemusel kiireneb ja paraneb arengukavas tootjarühmadele suunatud toetuste eesmärkide saavutamine. Hetkel on Eestis tegutemas u. 75–90 tulundusühistut ja mittetulundusühingut, kelle tegevuse eesmärk vastab põhiosas tunnustatud tootjarühma tegevuse kohta seatud eesmärkidele. Eelmisel aastal taotles nendest tunnustamist 12 tulundusühistut. Kavandatav muudatus ei mõjuta oluliselt kahes enamlevinud valdkonnas, s.t piima- ja teraviljavaldkonnas tegutsevaid ühistuid, antud valdkondade suhteliselt suurte müügitulude tõttu ei ole nende ühistute müügitulu nõude alandamine põhjendatud, pigem soodustab kõrgem müügitulu nõue seniste väikeste ja ebaefektiivsete ühistute koondumist suuremateks ja efektiivsemateks. Seega mõjutab antud muudatus vaid alles arenevaid valdkondi, kus müügitulu on näiteks turu väiksuse tõttu alles kasvamas, või siis nn nišitoodete valdkondi, kus müügitulu kasv 320 000 euronit ühistu kohta ei olegi tõenäoline. Sellistes valdkondades tegutsevaid ühistuid on hetkel hinnanguliselt u. 20–25, s.t need on ühistud, kes saavad antud muudatusest potentsiaalselt kasu. Samas on muudatuse üks eesmärkidest ka ergutada antud valdkondades uute ühistute teket, mis koondaksid põllumajandustootjaid, kes praegu ei kuulu ühtegi ühistusse. Seega on mõju kokkuvõttes kindlasti laiem kui vaid need ühistud, mis juba tegutsevad.</p>
Seos strateegiaga	Puudub

Peatükk	5.3.1 Meede 1.9 “Tootjarühmade loomine ja arendamine” (142)
Muudatus	Meetme 1.9 sihtgruppi laiendatakse tootjarühmana tunnustatud

	<p>mittetulundusühingutega. Selleks viiakse meetmelehe teksti sisse järgmised täiendused ja parandused:</p> <p>1. Punkti “Põhjendus” (lk. 150) täiendatakse järgneva mittetulundusühingute kohta käiva lõiguga: “Kuigi vastavalt mittetulundusühingute seadusele ei saa mittetulundusühingu eesmärgiks või põhitegevuseks olla majandustegevuse kaudu tulu saamine, võib tootjarühm mõningatel juhtudel tegutseda siiski ka mittetulundusühingu vormis. Juriidiline vorm mittetulundusühing on liikmetele majanduslikus mõttes vähem siduv, kuid võib aidata kaasa põllumajandustootjate ühistegevuse arengule, eriti selle algaasis, pakkudes oma liikmetele abi koolituste korraldamisel, uute toodete väljatöötamisel ja nende promotsioonil, uute turustuskanalite leidmisel ning soodsamate ostumüügi tehingute vahendamisel. Nii mõnestki mittetulundusühinguna alustanud tootjarühmast on hiljem välja kasvanud ühisele majandustegevusele orienteeritud tulundusühistu.”</p> <p>2. Punktis “Eesmärgid” (lk. 151) sõnastatakse ümber meetme üldeesmärk (viide ühisele majandustegevusele asendatakse viitega ühistegevusele, et vastata paremini meetme muutunud olemusele) alljärgnevalt:</p> <p>Eesmärgid Üldeesmärk Põllumajandusega tegelevate ettevõtjate konkurentsivõime tõstmine ja turujõu suurendamine läbi nende ühistegevuse, sh majandustegevuse edendamise.</p> <p>3. Punktides “Sihtrühm” (lk. 151) ja “Põhilised nõuded toetuse saamiseks” (lk. 151) lisatakse viide mittetulundusühingutele. Punktis “Sihtrühm” öeldakse, et lisaks põllumajandustootjaid ühendavale tulundusühistule võib toetust taotleda ka põllumajandustootjaid ühendav mittetulundusühing, kelle eesmärgiks on ühiselt turustada oma liikmete toodetud põllumajandustooteid ja nende töötlemisel saadud tooteid. Punktis “Põhilised nõuded toetuse saamiseks” sätestatakse, et ka toetust taotlev mittetulundusühing peab vastama tunnustamise nõuetele ning olema taotlemise hetkeks Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti poolt tunnustatud.</p>
<p>Põhjus</p>	<p>Kuigi tootjarühmade loomise ja arendamise toetuse rakendamine on innustanud põllumajandustootjaid ühistegevust aktiveerima ja ka looma uusi tulundusühistuid, on ühistegevus põllumajandussektoris endiselt nõrk. Käesolevaks hetkeks on tunnustatud vaid 12 tootjarühma (kõik neist tulundusühistud), neist 11 on saanud toetust meetmest 1.9. Märkimisväärne edasimineku on kümne uue põllumajandustootjate tulundusühistu registreerimine äriregistris viimase kahe aasta jooksul. Neist enamuse eesmärgiks on ilmselt ka tootjarühmana tunnustuse saamine ja toetuse taotlemine meetmest 1.9. Meetme 1.9 eelarve võimaldaks toetada rohkem tootjarühmi, kui hetkel on tõenäolisi taotlejaid. Sihtrühma laiendamine mittetulundusühingutega aitaks kaasa põllumajandustootjate ühistegevuse kiiremale arengule - tegemist on eksperthinnanguga mis tugineb ajaloos juba aset leidnud arengutele. Nimelt on mitmete praeguseks väga tugeva turupositsiooni (sh eksporditurgudel) ja üle-eestilise esindatuse saavutanud tulundusühistute algtõukeks olnud põllumajandustootjate koondumine kõigepealt mittetulundusühingutesse. Usalduse kasv mittetulundusühingu liikmete vahel ja ühise tegutsemise eeliste praktiline tunnetamine (sh ka väiksemas maastaabis toimunud ühisturustamise</p>

	<p>osas) on andnud liikmetele julgust asutada uus, majandustegevuseks sobivam juriidiline keha (tulundusühistu) ning seejärel alustada tõsisemat ühist majandustegevust, võtta suuremaid finantskohustusi ja investeerida ühiselt kasutatavatesse tootmis- ja töötlemisseadmetesse. Nii näiteks on tulundusühistu Kevili välja kasvanud mittetulundusühingust Kesk-Eesti Õlikultuuride Ühistu ja tulundusühistu Talukartul mittetulundusühingust Eesti Kartul.</p>
Mõju	<p>Meetme kasusaajate ring laieneb. Samas on raske hinnata potentsiaalsete lisanduvate mittetulundusühingutest taotlejate arvu ja määratava toetussumma kasvu kuna puudub täpne teave põllumajandustootjaid ühendavate mittetulundusühingute üldarvu ja nende majandustegevuse kohta. Mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist on tehniliselt keeruline tuvastada põllumajandustootjaid ühendavaid ja liikmete poolt toodetud põllumajandustoodete turustamisega tegelevaid mittetulundusühinguid, samuti ei ole paljud mittetulundusühingud registrile oma majandusaasta aruandeid üldse esitanud, mistõttu ei ole võimalik näha ka nende müügitulu suurust. Siiski, kuna reeglina mittetulundusühingud tegelevad majandustegevusega tagasihoidlikult, siis võib arvata, et mittetulundusühingutest toetuse taotlejaid saab olema suhteliselt vähe, eeldatavasti vahemikus 0–10 ja ka nende poolt taotletav toetuse summa ei saa olla märkimisväärne võrreldes tulundusühistutest taotlejate poolt taotletava summaga. Maksimaalsed toetussummad taotleja kohta sõltuvad taotleja müügitulu suurusest ja on määratletud kehtivas MAKis (neid ei muudeta) ning need ei olene taotleja juriidilisest vormist. Samuti ei erine mittetulundusühingutele kavandatud toetuskeem tulundusühistute toetuskeemist - tegemist on sama skeemiga, laieneb vaid toetuse saajate ring.</p>
Seos strateegiaga	Puudub

Peatükk	5.3.2 Meede 2.7 “Natura 2000 toetus erametsamaale” (224)
Muudatus	<p>Meetmelehe punkti “Sihtrühm” alapunkti “Nõuded” (lk. 206) teises lõigus asendatakse senise metsaalade piiride tähistamist käsitleva nõude sõnastus: “Taotleja peab tagama, et ala, mille kohta toetust taotletakse, on kohapeal visuaalselt tuvastatav. Kui ala piirid on sirgjoonelised, siis peavad olema tuvastatavad nurgapunktid ning kui ala on ringikujuline, siis keskpunkt ja vajadusel ristumiskohad katastripiiridega.” järgneva uue sõnastusega: “Taotleja peab tagama, et katastriüksuse piiripunktidega ühtivad metsaala piiripunktid on tähistatud kohapeal visuaalselt tuvastatavate katastriüksuse piirimärkidega.”</p>
Põhjus	<p>Muudatus tuleneb Keskkonnaministeeriumi, SA Erametsakeskuse ja Eesti Erametsaliidu poolt tehtud ettepanekust muuta piiride märkimise kohustust, võttes aluseks maakatastriseadusest tulenevad nõuded. Ettepanekut toetab Keskkonnaministeeriumi ja SA Erametsakeskuse seisukoht, et keskkonnaregistri Natura 2000 alade kaart, mis asub Maa-ameti elektroonilises andmebaasis (http://xgis.maaamet.ee/xGIS/XGis), võimaldab looduses kontrolli tegeval spetsialistil kontrolli teha piisava täpsusega. Taotleja peab tagama, et katastriüksuse piiripunktidega ühtivad metsaala piiripunktid on tähistatud kohapeal visuaalselt tuvastatavate katastriüksuse piirimärkidega. Täiendavat märgistust lisaks eelpool mainitule taotlejail enam teha ei tule.</p> <p>Katastriüksuse piirimärgid (piirikivi, kupits, metallpost jne), mis on ühtlasi ka metsaala piirimärkideks, peavad olema kohapeal visuaalselt tuvastatavad igal aastaajal. Juhul, kui katastriüksuse piirimärk ei ole aastaringselt visuaalselt tuvastatav (kõrge rohu, ajutiselt kõrge veetaseme, sügava lume korral jms), tuleb kasutada lisatähistust. Katastriüksuse piirimärkide lisatähistusena sobib kõige paremini ca 1,5–2 meetri pikkune puutokk (visiiri tikk), millele on seotud</p>

	<p>värviline märkelint või mis on märkevärvida tähistatud. Metsaalasid tuleb tähistada kooskõlas kehtivate liikumiskiirangutega. Kui katastriüksuse piirimärk (mis kattub metsala piiripunktiga) pole visuaalselt tuvastatav või puudub, siis otsustab SA Erametsakeskus, juhul kui kontrolli käigus on tuvastatud nõuete rikkumine, taotletud toetuse vähendamise komisjoni määruse (EL) nr 65/2011 artikli 18 kohaselt arvestades rikkumise tõsidust, ulatust ja püsivust arvestades, vähendades taotletud toetust iga rikutud nõude kohta 5–25%.</p>
Mõju	<p>Piiride tähistamine muutub taotlejate jaoks lihtsamaks. Tõenäoliselt toob see kaasa selle, et taotlejate arv meetmes suureneb nende potentsiaalsete taotlejate arvelt, kelle jaoks piiride tähistamine ei olnud seni jõukohane ning seeläbi suureneb meetme tulemuslikkus ja rahakasutus (toetuse määrad jäävad seejuures samaks). Meetmelehtede punkti “Indikaatorid ja sihttasemed” väljundnäitaja “Toetuse saajate arv” kohaselt on eesmärgiks seatud 5000 toetuse saajat, 2010. aastal taotles toetust 3485 taotlejat. Muudatuse eesmärgiks on seega hõlmata toetusega võimalikult suur hulk ca 1500-st potentsiaalsest toetuse taotlejast, kes seni ei ole toetust taotlenud.</p>
Seos strateegiaga	Puudub